

der politie 3900 vrouwen (in 1882: 3465); in den loop van het jaar kwamen daarbij 1487 (1873) en werden afgeschreven: wegens het kiezen van een ander bedrijf 561 (552), huwelijk 85 (61), vertrek uit Berlijn 442 (360), zwangerschap 3 (ziekte 4), het ondergaan van langdurige gevangenisstraf 473 (427), overlijden 54 (33); aan het einde des jaars bleven ingeschreven 3769 (3900). In verzekerde bewaring werden genomen 11269 (11220) vrouwen en dat wel: wegens verblijf op verboden plaatsen 95 (104), ontduiking van het geneeskundig onderzoek 665 (777), liederlijk rondslechteren 8919 (10079), verblijf bij koppeelaars 802 (650), vermoedelijke besmetting door syphilis 788 (610). Naar de Charité werden gezonden: wegens syphilis 1321 (1598), schurft 68 (76), op eigen verzoek 479 (511) vrouwen. Van de voorloopig in hechtenis genomenen, uit het Asyl en uit het Werkhuis, werden naar de Charité gezonden: 85 mannen en 19 vrouwen wegens syphilis, 59 mannen en 11 vrouwen wegens schurft. Onder de 94973 leden van de ziekenbus der Werklieden-vereeniging kwamen 5713 (6124) gevallen van syphilis voor; bij het garnizoen 726 (888) gevallen.

v. O. DE M.

— ❁ —

I N G E Z O N D E N.

Aan de Redactie.

In uw N^o. van 7 Maart j.l. werd eene mededeeling van mij opgenomen omtrent de fabrikatie en de samenstelling van het *stout* van de firma VAN VOLLENHOVEN & c^o. alhier. Daarmede beoogde ik uitsluitend de geneeskundigen, die aan dezen drank uit een diaetisch oogpunt waarde hechten, in te lichten. Voor gezegd doel was tot dien tijd bijna uitsluitend *Engelsch stout* in gebruik, terwijl het mij bekend was, dat genoemde firma een fabriekaat leverde, dat in chemische samenstelling met het buitenlandsche overeenkomt, en minstens evenveel aanbeveling scheen te verdienen als dit. Het bestaande vooroordeel maakte haar echter eene geregelde concurrentie onmogelijk.

Naar het getuigenis der Heeren VAN VOLLENHOVEN zelve, begint dit vooroordeel te wijken en verkrijgt hun fabriekaat meer en meer zijn aandeel in de Nederlandsche consumptie.

Thans is mij echter gebleken, dat ook andere Nederlandsche firma's zich toeleggen op de fabrikatie van Stout. Of dit met even goed, met minder of met nog meer succes geschiedt, ligt volstrekt niet op mijn weg te beslissen. Het moet uitgemaakt worden door betrouwbare analyses, door den smaak van het publiek en door de ondervinding der geneeskundigen.

Maar wat ik acht tot mijne verplichtingen te behooren, is: te verklaren, dat het nimmer mijne bedoeling is geweest, de eene Nederlandsche firma tegenover de andere door de wetenschap in bescherming te doen nemen, doch enkel deze: de *Nederlandsche industrie* te helpen, om hare kracht tegenover de vreemde te betoonen. Nu dit doel, naar mijn genoegen, bereikt blijkt te zijn, is ook elke verdere bemoeiing mijnerzijds als onnoodig aan te merken.

Met de plaatsing dezer regelen zult UEd. zeer verplichten
Amsterdam, 9 Januari 1886.

Uwen dw. dienaar,
J. W. GUNNING.